

مقاله

حرکت به سوی بازار قابل پیش‌گیری

گذار از مرحله آزاد سازی و خصوصی سازی در اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی

● آیت‌کریمی

خصوصی سازی موسسات بیمه دولتی در آینده نه چندان دور براساس سیاست‌های کلی که مقام معظم رهبری ابلاغ فرموده‌اند، شرکت‌های بیمه دولتی، به جز شرکت بیمه ایران که دولتی باقی خواهد ماند، به تدریج خصوصی خواهند شد. دولتی باقی ماندن شرکت بیمه ایران برای این است که دولت به عنوان یک بیمه گذار بزرگ شرکت بیمه خود را داشته باشد تا نیازهای بیمه‌ای خود به خصوص آن دسته از بیمه‌نامه‌هایی که برای دولت حساسیت و یا اولویت دارد، را از طریق این شرکت تامین نماید. اما لازم است سایر شرکت‌های بیمه دولتی قبل از واگذاری از طریق بورس (که در محورهای اعلام شده در خصوص نحوه واگذاری از طریق بورس تعیین شده است) نسبت به شفافیت مالی و اصلاح ساختار سازمانی و نیروی انسانی اقدام نمایند و با رعایت سایر مقررات به بخش خصوصی واگذار شوند و همانند سایر موسسات بیمه خصوصی فعالیت نمایند. دوران گذار در کشورهایی که این تجربه را دارند مدتی بین ۵ تا ۱۵ سال طول می‌کشد. تجربه این کشورها نشان می‌دهد که این دوران بسیار حساس بوده و گاهی بازار دچار

بیش از ۵ سال از تصویب ماده واحده مجلس شورای اسلامی که برآسان آن به بخش خصوصی اجازه داده شد موسسات بیمه خصوصی تأسیس نمایند، می‌گزدد. هر کدام از شرکت‌های بیمه‌ای که تأسیس شده و فعالیت می‌نماید برنامه‌ای برای فعالیت حداقل سه ساله خود را نهند نموده، از آن دفعه کرده و سرانجام هر احتمال تأسیس را پشت سر گذاشته و موفق به دریافت مجوز فعالیت شده است. اکنون ۱۶ شرکت بیمه در سرزمین اصلی، دو شرکت بیمه مستقیم و یک شرکت بیمه انتکانی در منطقه آزاد در حال فعالیت هستند. شاید ضروری باشد بیمه مرکزی ایران فعالیت بخش خصوصی را بورسی نماید که آیا طبق برنامه خود فعالیت کرده و در این مدت به چند درصد از اهداف تعیین شده نایل آمده‌اند. نقاط قوت و ضعف بازار برای هر یک این شرکت‌ها چه بوده و چه اقداماتی برای شکل گیری ساختار مطلوب بازار بیمه لازم است و چالش‌ها و چشم انداز آینده صنعت بیمه چیست. بیمه مرکزی ایران می‌تواند سمیناری تشکیل دهد تا این چالش‌ها و چشم انداز آینده صنعت بیمه در افق ۲۰ ساله را هماهنگ با فعالیت در سایر بخش‌های اقتصادی مورد تکنایش قرار دهد و کارشناسان و مدیران صنعت بیمه به بحث و بورسی در مورد این مسائل پردازند.

برنامه خود را جابجایی همان کارهای سنتی قدیم قرار داده اند. برنامه خود را جابجایی همان کارهای سنتی قدیم قرار داده اند. در صورتی که برنامه اصلی باید انتقال تکنولوژی و ارائه طرح های جدید باشد. بازاری که ۶۰ درصد پرتفوی آن بیمه اتومبیل است، بازار متحول و توسعه یافته ای نیست. البته شاید زمان نیز کافی نبوده است. انشاء الله در آینده موسسات بیمه خصوصی برای بقا و ادامه فعالیت خود به این نتیجه خواهند رسید که چهار ای جز وارد شدن به بازارهای جدید و طرح های نوین بیمه ای ندارند. اقدامات انجام شده و طرح های ارائه شده کافی نیست.

حذف تدریجی تعریفه و ورود به بازار رقابتی بدون تعریفه نظارت بر فعالیت موسسات بیمه از طریق کنترل نرخ، کم و بیش در دنیا منسوخ شده و کمتر کشوری را می توان یافت که این شیوه نظارتی در آنجا اعمال شود. البته نظارت بر رعایت تعریفه، با نظارت فنی متفاوت است. نظارت فنی همیشه باید باشد، زیرا در نظارت فنی بر شرایط قراردادها و بررسی طرح های بیمه ای و نگهداری ذخایر قانونی و فنی نظارت می شود که باید باشد ولی نظارت تعریفه ای جای خود را به نظارت بر توانگری مالی برای ایفای تعهدات باید داده شود. یکی از دلایل منسوخ شدن نظارت تعریفه ای، دشوار بودن این نوع نظارت است. ارگان نظارتی قادر نیست بر تک تک نرخ هایی که شرکتها بیمه اعمال میکنند نظارت نماید، لذا اجباراً خود را محدود به کنترل نرخ بیمه نامه هایی با سرمایه های بزرگ می نمایند که شاید کمتر نیاز به این امر باشد، زیرا بیمه نامه با سرمایه های سنگین نیاز

برخی از تنش ها و رقابت های می شود که با موازین فنی و قانونی هم خوانی ندارد که این وضعیت از خصلت های این دوران است. موسسات بیمه خصوصی وارد بازار می شوند و برای بدست آوردن پرتفوئی از بازار، شروع به رقابت در جهت جابجایی بیمه نامه های موجود در بازار می کنند. بخشی از این نوع رقابت طبیعی است، زیرا موسسین هر یک از شرکت های بیمه خصوصی امکان دارد بروی پرتفوی سهامداران خود تکیه کنند. این پرتفوی، قبل از اختیار سایر موسسات بیمه بوده و بایستی هم جابجا شود، چرا که بیمه گذار اکنون، خود دارای شرکت بیمه شده است. البته این کار باید بدون وارد آمدن آسیب به سایر شرکت های بیمه انجام شود.

انتقال تکنولوژی

یکی از اهدافی که در آزاد سازی و خصوصی سازی، برآن تاکید شده است و شاید بتوان گفت مهمترین هدفی که در آزاد سازی و خصوصی سازی دنبال می شود، انتقال تکنولوژی و احیاء بازار بالقوه عظیمی است که در ایران وجود دارد. بنابراین بخش خصوصی تازه نفس باید به دنبال بزرگ کردن بازار و فعالیت در بخش هایی باشد که بخش دولتی وارد آن بخش از کار نشده است. این کار عملی نیست، مگر از طریق تهیه طرح های جدید و ارائه پوشش های متنوع بر اساس ساختار جمعیتی و درآمدی جامعه ایران. مردم در دهکه های مختلف اقتصادی نیازهای متعددی دارند. شرکت های بیمه باید بر اساس نیازهای مردم و بنگاه های اقتصادی طرح های جدیدی را عرضه نمایند. تجربه نیز ثابت نموده است، هر زمان صنعت بیمه محصول مورد نیاز مردم و بنگاه های اقتصادی را ارائه کرده، مورد استقبال بازار قرار گرفته است. برای مثال اگر مقایسه ای در بازار سرمایه صورت پذیرد در می باییم که انواع بیمه های عمر در مقایسه با سایر فرصت های سرمایه گذاری دارای جذابیت است، به خصوص بیمه جامع عمر (Universal Life) که آخرین نسل بیمه های عمر است. این بیمه نامه در بازارهای جهانی عرضه شده و در ایران نیز بیمه مرکزی ایران ارائه این طرح را تایید کرده است و از طریق چندین شرکت بیمه خصوصی به وسیله فروشنده های حرفه ای که تربیب کرده اند به بازار عرضه شده و هموطنان عزیز استقبال خوبی نیز از این طرح کرده اند. بنابراین باید طرح های جدید و مورد نیاز مردم توسط فروشنده های حرفه ای به بازار عرضه شود. متأسفانه در ۵ سال گذشته که بخش خصوصی فعالیت خود را آغاز کرده حرکت کند بوده و از سرعت لازم برخوردار نبوده است. موسسات بیمه خصوصی بعضاً

بیمه در حقیقت ذخایر فنی ناشی از پذیرش ریسک را مجدداً در فعالیتی که ریسک دارد یعنی «بورس» سرمایه‌گذاری می‌نماید که به مفهوم آن است که ریسک مضاعف دارد. اگر با این تمهدات شرکت از بحران خارج نشود، مجدداً سازمان نظارتی روشهای دیگری را می‌اندیشد، مانند انجام دادن تغییراتی در هیئت مدیره شرکت یا حتی مشارکت سازمان نظارتی در اداره شرکت به منظور حفظ اعتبار صنعت بیمه. وظیفه صنعت بیمه ارائه تامین است که این تامین چیزی نیست جز برگه کاغذی به نام بیمه‌نامه برای ایفای تعهدات معین و جبران خسارت. اگر

■ تعریفه بر اساس حداقل نرخ برای ریسک‌های استاندارد است اما در عمل حداقل نرخ به حداقل نرخ تبدیل شده و به انحصار مختلف، موسسه بیمه سعی در کاهش همین نرخ‌های حداقل می‌نماید، بنابراین کنترل تعریفه، دیگر در صنعت بیمه بین المللی جایی ندارد

هریک از موسسات بیمه اعم از خصوصی و یا دولتی، در انواع مختلف رشته‌های بیمه، برای پرداخت خسارت و یا پرداخت سرمایه‌های در بیمه‌های عمر دچار مشکل مالی شوند، در واقع خدشهایی بر اعتبار کل صنعت بیمه وارد خواهد شد. بنابراین حساسیت بالای ارگان نظارتی در سامانه‌دهی امور موسسات بیمه و مساعدت و مشارکت در کنترل، نظارت و مدیریت موسسات بیمه، حمایت از نقش مهم صنعت بیمه در حفظ ثروت و دارائیهای ملی است که به تک تک آحاد مردم تعلق دارد. و حذف تدریجی تعریفه شاید یکی از مهمترین و حساس‌ترین اقداماتی است که در کنار آزاد سازی و به دنبال آن خصوصی سازی در آینده نزدیک انجام خواهد شد. حذف یکباره تعریفه به نهال نو پای بخش خصوصی که از نظر سرمایه و توان مالی، هنوز به اندازه کافی قدرتمند نیست، آسیب جدی وارد می‌سازد. شرکتهای بیمه به خصوص موسسات بیمه خصوصی لازم است به تدریج شیوه ارزیابی ریسک و تعیین نرخ یا حق بیمه را با استفاده از موائزین فنی به کارشناسان خود آموخته دهند. این موضوع عملی نیست مگر اینکه حذف تدریجی تعریفه در دستور کار شورای عالی بیمه قرار گیرد. در اجرای این امر شاید لازم باشد که کارگروهی تشکیل شود تا حذف تعریفه در رشته‌های مختلف، در دستور کار آن قرار گیرد. و تا آن زمان نیز بیمه مرکزی ایران باید سیاست کنترلی خود را در جهت اجرای تعریفه‌های مصوب و جلوگیری از رقابت ناسالم از طریق کاهش نرخ، ادامه دهد.

توان مالی برای ایفای تعهدات توان مالی موسسات بیمه عبارت است از سرمایه و ذخایر

به پوشش اتفاقی از نوع اختیاری دارند. برای این بیمه‌نامه‌ها، بیمه‌گران اتفاقی در دادن نرخ و شرایط، شرکت بیمه را مساعدت می‌کنند که نرخ مناسبی اعمال شود، دیگر اینکه نظارت بر نرخ و تعریفه قدرت و ابتکار عمل را از شرکت بیمه می‌گیرد. تعریفه بر اساس حداقل نرخ برای ریسک‌های استاندارد است اما در عمل حداقل نرخ به حداقل نرخ تبدیل شده و به انحصار مختلف، موسسه بیمه سعی در کاهش همین نرخ‌های حداقل می‌نماید، بنابراین کنترل تعریفه، دیگر در صنعت بیمه بین المللی جایی ندارد. در بازار بیمه ایران تصویب تعریفه از وظایف شورای عالی بیمه است و این شورا برای رشته‌های نظیر بیمه آتش سوزی، باربری، حوادث، عمر و اقدام به تصویب تعریفه نرخ کرده است. در حالی که ارزیابی ریسک و تعیین نرخ مناسب بر اساس شرایط ریسک، تجهیزات ایمنی و سایر عوامل موثر بر قرارداد بیمه از وظایف شرکت بیمه است و اگر نیازمند به پوشش اتفاقی به خصوص در رشته‌های نظیر صنایع سنگین، مهندسی و هواپیمایی، نفت، گاز و پتروشیمی که سرمایه بیمه شده و سرمایه درگیر با ریسک سنگین است، شرکت بیمه صادر کننده از مساعدت شرکت‌های بیمه اتفاقی و کارگزاران اتفاقی نیز بهره‌مند می‌شود. همانطوری که در فوق اشاره شد، نظارت تعریفه‌ای باید جای خود را به نظارت مالی بدهد. در نظارت مالی موسسات بیمه آزادی عمل بیشتری برای تعیین نرخ ریسک‌ها در رشته‌های مختلف دارند مشروط بر اینکه از ضرایب تعیین شده توسط ارگان نظارتی تجاوز ننماید. این ضرایب را سازمان نظارتی تعیین و اعلام می‌کند. در کشورمان بیمه مرکزی ایران باید به طور مرتباً و در زمان‌های معینی ضرایب را تعیین کرده و جهت رعایت به بازار بیمه اعلام نماید و موسسات بیمه موظف‌اند فرم‌های اطلاعاتی را که برای کنترل توانایی مالی موسسات بیمه در اختیار آنان قرار گرفته است، برای ایفای تعهدات خود تکمیل و به سازمان نظارتی ارسال نمایند. هرگاه موسسه بیمه ای از ضرایب تعیین شده عبور نماید، به مفهوم این است که شرکت برای ایفای تعهدات خود در آینده دچار مشکل خواهد شد. اگر ضرایب موسسه بیمه در حد بحران نباشد با تمهداتی که سازمان نظارتی اعلام می‌کند، شرکت بیمه می‌تواند از بحران مالی رهایی باید. برای مثال سرمایه‌گذاری‌های خود را از بورس خارج کرده، سپرده‌گذاری نماید که کم ریسک‌تر است. یا اینکه قراردادهای اتفاقی خود را از قراردادهای اتفاقی مزاد خسارت (غیر نسبی) به قراردادهای اتفاقی سرمایه (نسبی) تبدیل نماید. در حقیقت ریسک مضاعف را حذف نماید. برای مثال فعالیت در بورس خود دارای ریسک است. شرکت

پایان سال به هر دلیل پرونده‌های آنها تشکیل نشده و یا خسارت اعلام شده ولی پرونده نشده و هنوز به مرحله پرداخت نرسیده و در سال آینده و یا احتمالاً در سال‌های بعد این خسارت‌ها پرداخت می‌شود. برخی از پرونده‌های خسارت نیز هستند که بیمه‌گذار اعلام خسارت کرده، ولی مراحل کارشناسی و تعیین خسارت انجام نشده است. برای کلیه این پرونده‌ها ذخیره محاسبه و به سال آینده منتقل می‌شود که به آن ذخیره خسارت‌های معوق گفته می‌شود. این ذخیره نیز در اول هرسال در صورت‌های مالی آمده و برای پایان سال مجدداً برای پرونده‌های خسارت‌های پرداخت نشده همان سال، ذخیره خسارت‌های معوق محاسبه و منظور می‌شود.

برخی از پرونده‌ها نیز وجود دارند که نیازمند رای دادگاه است. عده این پرونده‌ها متعلق به رشتہ بیمه مسئولیت است زیرا نتها مرجعی که می‌تواند تعیین نماید چه کسی و به چه میزان مسئول است مرجع قضایی و دادگاه است، مانند تعیین میزان دیه در حوادث رانندگی که منجر به مصدوم شدن شخص ثالث یا فوت او می‌شود که مصدوم یا اولیای دم شخص ثالث فوت شده با شرکت بیمه به توافق نمی‌رسند و به دادگاه مراجعه می‌کنند.

از آنجا که مسیر دادرسی در دادگاه بعض‌آ طولانی است شرکت بیمه منتظر صدور رای از طرف دادگاه می‌ماند. برای این پرونده‌ها نیز ذخیره خسارت‌های معوق محاسبه می‌کنند. این ذخیره به اضافه سرمایه شرکت بیمه، قدرت و توان مالی شرکت بیمه برای ایفای تعهدات خود در آینده است. به همین منظور شرکت‌های بیمه از منابع مالی خود در سرمایه گذاری‌ها استفاده می‌کنند، زیرا که هر چه خسارت دیرتر پرداخت شود تعهد شرکت بیمه نیز افزایش می‌یابد، به خصوص در بیمه عمر که بعض‌آ تعهد بیمه گر ممکن است به چند برابر حق بیمه‌های دریافتی برسد. بیمه‌های عمر پس اندازی و بیمه‌های عمر سرمایه گذاری از این دسته‌اند و طبق شرایط مصوب شورای عالی بیمه، شرکت بیمه ۸۵ تا ۹۰ درصد منافع خود را که از سرمایه گذاری ذخیره‌ریاضی بیمه‌نامه‌های عمر کسب کرده بین استفاده کننده یا استفاده کنندگان بیمه‌نامه‌های عمر پس اندازی و سرمایه گذاری تقسیم می‌کند. پس این ذخیره و منابع مالی باید در جاهای سرمایه گذاری شوند که سود و درآمد کافی داشته باشند. البته سرمایه گذاری شرکت بیمه باید در راستا و اهداف ملی و برنامه‌های اقتصادی دولت باشد. سوداگری و دلالی که ممکن است مخرب اقتصاد باشد و در راستای اهداف اقتصادی دولت نباشد برای شرکت‌های بیمه مجاز نیست.

شرکت‌های بیمه، ذخیره، اعم از ریسک‌های در جریان، اندوخته‌های قانونی، ذخیره حوادث غیر متربقه، ذخیره خسارت‌های معوق، ذخیره ریاضی و ذخیره‌ای که اغلب شرکت‌های بیمه کشورهای توسعه یافته در نظر می‌گیرند، ولی در کشور ما چندان متدال نیست و آن ذخیره خسارت‌های اتفاق افتاده ولی گزارش نشده است.

شاید لازم باشد در مورد هر کدام از این ذخیره توضیح مختصراً داده شود:

ذخیره ریسک‌های در جریان

در پایان سال مالی بخش عمده‌ای از بیمه نامه‌ها هنوز در جریان است و در طول سال آینده مدت اعتبار آنها تمام می‌شود. برای این گروه از ریسک‌ها بیمه گر موظف است ذخیره منظور نماید. در حقیقت در پایان سال مالی (۱۴۲۹/۱۲/-) آن بخش از حق بیمه بیمه نامه‌هایی که اعتبار آنها در سال آینده ادامه خواهد داشت حق بیمه عاید نشده است که ذخیره ریسک‌های در جریان را تشکیل می‌دهد. شرکت بیمه برای رشتہ‌های مختلف با استفاده از شیوه‌های ۱/۲، ۱/۴، ۱/۸ برای این گروه از بیمه نامه‌ها، ذخیره ریسک‌های در جریان را محاسبه و منظور می‌کند و حسابرس شرکت بیمه نیز صحت و درستی آن را تایید می‌نماید. برای مثال در شیوه ۱/۲، فرض بر این است که از مجموع درآمد حق بیمه در طول سال مالی در پایان سال، ۵۰ درصد عاید شده و ۵۰ درصد عاید نشده است که به سال بعد منتقل می‌شود. درخصوص ذخیره بیمه نامه‌های عمر، ذخیره‌ای در نظر گرفته می‌شود که به آن ذخیره ریاضی اطلاق می‌شود که محاسب فنی (اکتوئر) باید صورتهای مالی آن را محاسبه کند و گرنه مورد تایید حسابرسی قرار نخواهد گرفت. مجموع ذخیره ریاضی و ذخیره ریسک‌های در جریان برای بیمه نامه‌های اموال و مسئولیت کل ذخیره ریسک‌های در جریان شرکت بیمه می‌باشد که به سال بعد منتقل می‌گردد. در اول سال مالی ذخیره ریسک‌های در جریان به عنوان درآمد حق بیمه آن سال تلقی و در پایان همان سال مجدداً همین شیوه تکرار خواهد شد.

اندوخته قانونی، اندوخته‌ای است که به موجب قانون، موسسات بیمه باید محاسبه و در حساب‌های خود منظور نمایند.

ذخیره خسارت‌های معوق

ذخیره‌ای است برای آن دسته از پرونده‌ها که در

ذخیره فنی

ذخیره فنی برای حوادث فاجعه‌آمیز طبیعی نظیر سیل، یوفان، زلزله، آتش فشان و غیره می‌باشد. در صد این ذخیره بین ۲ تا ۵ درصد است. دانشمندان بر اساس حساب احتمالات پیش‌بینی کرده‌اند که وقوع این حوادث نیز از روندی پیروی می‌کنند که می‌توان آنرا پیش‌بینی کرد. البته تعیین زمان دقیق هریک از این حوادث امکان‌پذیر نیست ولی دوره زمانی برگشت قابل پیش‌بینی است، برای مثال دوره برگشت زلزله را هر ۵۰ سال یک بار در مناطق زلزله خیز شدید، محتمل می‌دانند. به زبان

سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه باید دارای ویژگی‌های خاصی نیز باشد که میزان و درصد سرمایه‌گذاری را آینین نامه سرمایه‌گذاری مصوب شورای عالی بیمه تعیین کرده است، این آینین نامه مقرر می‌دارد که شرکت بیمه می‌تواند در هر بخش اقتصادی چند درصد از ذخایر خود را سرمایه‌گذاری کند و بیمه مرکزی ایران بر اجرای این آینین نامه نظارت می‌کند.

همان گونه که اشاره شد منابع مالی شرکت بیمه مابه ازاء تعهدات آن شرکت در آینده است، بنابراین شرکت بیمه نمی‌تواند از قاعده و اصولی که برای سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه وجود دارد تخطی کند، در آن صورت در ایفای تعهدات خود با مشکل مواجه خواهد شد. ماهیت فعالیت شرکت بیمه به گونه‌ای است که هر لحظه امکان دارد خسارت سنگینی به شرکت گزارش شده و فعالیت بیمه گذار متوقف گردد. در این گونه موارد حتی برای اینکه فعالیت بیمه‌گذار برای مدت طولانی متوقف نماند، شرکت بیمه بخشی از خسارت را به صورت علی الحساب فوراً می‌پذیرد تا بیمه گذار تا جایی که امکان دارد به فعالیت خود ادامه دهد و زمان کافی برای کارشناسی و ارزیابی میزان خسارت در اختیار شرکت بیمه فرا رگیرد. شرکت بیمه نیز بالا‌فصله پس از قطعیت میزان خسارت، بقیه آنرا می‌پردازد و اگر بخشی از ریسک به بیمه گران اتکائی و اگذار شده باشد، سهم بیمه گران اتکائی از خسارت را نیز شرکت بیمه مطالبه می‌کند. به همین دلیل است که بخشی از سرمایه‌گذاری‌های شرکت بیمه لازم است به صورت سپرده نقدی نزد بانک‌ها یا به صورت اوراق مشارکت یا هر نوع سرمایه‌گذاری دیگری باشد که تبدیل به نقد شدن آنها زمان بر و مشکل ساز نباشد، تا شرکت بیمه به سهولت بتواند تعهدات خود را ایفا نماید. باز به همین منظور است که یکی از ویژگی‌های بیمه اتومبیل را جریان نقدینگی آن می‌دانند، چون عموماً بیمه اتومبیل چندان سودآور نبوده و بعضاً زیان ده هم است. اما به رغم زیان ده بودن آن، شرکت‌ها ای بیمه علاقه‌مند به فعالیت در آن هستند، یکی از دلایل آن جریان نقدینگی مستمر این بیمه است و دیگر اینکه به عنوان ویترین شرکت بیمه تلقی می‌شود، شرکت‌های بیمه با ارائه خدمات مطلوب از آن به عنوان ابزار بازاریابی برای فروش بیمه نامه در سایر رشته‌ها استفاده می‌کند و از جریان نقدینگی نیز برای ایفای تعهدات روزمره و جبران هزینه‌های جاری شرکت استفاده می‌کند و سایر منابع مالی خود را می‌تواند در طرح‌ها و پروژه‌های صنعتی و عمرانی در قالب آینین نامه مصوب شورای عالی بیمه سرمایه‌گذاری نمایند.

■ سوداگری و دلالی که ممکن است مخرب اقتصاد باشد و در راستای اهداف اقتصادی دولت نباشد برای شرکت‌های بیمه مجاز نیست

دیگر اگر بیمه گری در رشتہ بیمه زلزله فعالیت می‌کند باید برای آن ذخیره در نظر بگیرد. ذخیره فنی ۵۰ سال برای جبران خسارت یک زلزله شدید کافی است. برای سایر حوادث نیز دوره برگشتی شبیه آن قابل پیش‌بینی است که باید ذخیره لازم را در نظر بگیرند. در آمریکای شمالی و امریکای لاتین توفان حادثه بسیار جدی تلقی می‌شود و بیمه گران ذخیره فنی لازم را برای وقوع توفان در مناطق پیش‌بینی می‌کنند مثل توفان کاترینا که خسارت سنگینی را وارد کرد و بیمه گران از محل ذخایر خود خسارات وارد را جبران نمودند. در بازاری که توافق و شدت حوادث طبیعی بالا است، دولت اقدام به تاسیس صندوق حمایت می‌کند، به گونه‌ای که درکشور فیلیپین ۶ صندوق برای هر کدام از این حوادث تاسیس شده است. این صندوق‌ها با موازین فنی اداره می‌شود ولی درنهایت، حمایت و پشتیبانی دولت را نیز دارد. به حال بیمه گران همان گونه که گفته شد بین ۲ تا ۵ درصد ذخیره برای این حوادث در نظر می‌گیرند و این ذخایر جمع شونده است و آزاد نمی‌شود. در ایران تدوین مقررات مربوط به این ذخایر از وظایف شورای عالی بیمه است. استاندارد ۲۸ برای تنظیم صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه و اگر دستورالعمل اجرایی آن به تصویب شورای عالی بیمه برسد و توسط بیمه مرکزی ابلاغ شود، شرکت‌های بیمه موظف به اجرای آن می‌باشند. اجرای استاندارد ۲۸ نحوه ذخیره گیری و آزاد سازی این ذخایر را تحت تاثیر قرار خواهد داد.

در پایان لازم به اشاره است که شرکت بیمه در بازار رقابتی در صورتی موفق خواهد بود که در کنار توجه به مسائل فنی به مسائل مالی و سرمایه‌گذاری شرکت بیمه نیز به همان میزان و

بلکه بیشتر توجه و عنایت داشته باشد.